

Presentació: Identitat activista. Identitat investigadora. Identitat cooperativista. Rols múltiples.

MOLTES PREGUNTES I POQUES RESPOSTES. LA PROPOSTA ES PLANTEJAR ALGUNES REFLEXIONS I DESPRÉS OBRIR UN ESPAI DE DIÀLEG.

Vaig deixar l'activisme per la Universitat 2009.

Perspectiva **2009**: Ada Colau no era alcaldessa, el 15M era impensable, a les cooperatives de consum era tabú dir que érem el·lites, i encara era tabú parlar de diners en moltes assemblees col·lectives, feia dos anys que s'havia fet la jornada "Desenredos" a Lakabe que va ser el tret de sortida a introduir les assemblees emocionals en alguns espais com Can Masdeu.

Plantejaments de la recerca que vam fer en el seu moment 2009-2012 (IN3 UOC Grup de recerca "Cultures econòmiques alternatives"):

- Parlar de pràctiques no de persones.
- Dividir les pràctiques segons necessitats.
- Establir que segons el vincle de confiança s'estableix un tipus de distribució de béns i serveis o un altre. Amb la gent que estimes més gratuïtat i troc, amb cercles més grans moneda social.
- Que els grups són espais de vincle, de pertinença i de difusió d'altres pràctiques (canals d'informació i coneixement). Les pràctiques econòmiques col·lectives creen una xarxa (no controlada) que actua com a sol fèrtil per a la creació de pràctiques més complexes (que demanen de més temps i compromís) com les cooperatives de treball i d'habitatge.
- Detectar quina cultura recolza aquesta pràctiques a través de 70 entrevistes: i parlar de cultura econòmica (valors).
- Vam decidir preguntar al gruix de la societat què en pensava a través de 12 grups de discussió: Problema, moltes persones no entenia de què parlàvem: Aleshores vam fer un documental on s'explicava de què estàvem parlant. Primer definíem les pràctiques i després els valors

culturals (Documental “Homenatge a Catalunya II” CC 2012. Disponible a Internet).

- D'aquest gruix de la societat: Hi ha persones que realitzen moltes pràctiques i no se senten identificats amb economia alternativa. Hi ha persones que fan poques pràctiques i se senten identificats amb economia alternativa.
- Que algunes pràctiques creixen exponencialment (1 grup de consum, l'any 1987, 5 el 1993, 20 el 2003 i 120 el 2012 a Catalunya).
- Que es difonen boca orela i les persones actuen com a difusores a través de xarxes informals de vincles que actuen com a xarxes d'informació i coneixement (TIC's). **“El pueblo desunido jamás será vencido”**. No hi ha ni pot haver-hi directoris actualitzats perquè és una xarxa fora de control, s'autoorganitza i s'autodistribueix.
- Quantificar les pràctiques econòmiques. Enquesta representativa de tota Barcelona N:800. **Invisible no és minoritari.**
- Si totes les pràctiques econòmiques passessin pel mercat aquest es saturaria. Sempre han conviscut pràctiques informals (gratuitat, troc i monedes socials) i formals. Però les informals no formen part del concepte “mainstream” d'economia. **No són importants.** Això té a veure amb el discurs hegemònic de què és economia. La fal·làcia de la inevitabilitat del mercat.
- Que la raó principal per fer pràctiques col·lectives és “fer coses amb els altres”.
- Que la raó principal perquè algunes iniciatives no tirin endavant són “conflictes no abordats”.
- Que hi ha persona que duen a terme pràctiques econòmiques alternatives per ideologia o per un “sentit de vida” i persones que ho fan per necessitat o per supervivència. (anècdota d'Amalia i el Freegan).

I aquí ve quan vaig decidir deixar la Universitat i dedicar-me a un tema que feia temps que em flirtejava, la facilitació de grups i l'atenció al conflicte. També pensant que així podria dedicar més temps a l'activisme.

Experiències com a cooperativista de treball que es dedica a l'enfortiment de l'ESS a través del treball comunitari i la facilitació de grups:

Com a facilitadora de grups sempre ens fem una pregunta per ser conscients de què estem deixant al marge en un grup, quines són les veus més difícils

d'expressar en aquell grup? **Per tant aquí la pregunta adequada seria, quines són les veus més difícils d'expressar a l'entorn de l'ESS?**

CAP ENFORA:

- 1: Parlem d'emprenedoria col·lectiva però tothom pot emprendre? Exemple de trobada de dones cosidores "Cosint Oportunitats": <https://youtu.be/hkM-xEUMEZE>
- 2: Des d'on expliquem què és l'economia? Està a l'abast de tothom? És una identitat inclusiva? Com expliquem què és l'economia perquè tothom pugui apropiari-se d'aquest terme? **Experiència Escola Popular d'Ecoomia Feminista inspirada en la Red de Mujeres Mesoamericanas en Resistencia por una Vida Digna:** Escola de pensament crític econòmic. A qui no interessa que pensar en termes econòmics sigui fàcil? Vigilar de no fer-ho nosaltres. I aquí la pregunta clau, **qui decideix què és ESS?** Com promoure que les persones lliurement puguin decidir críticament quina economia volen sense que els imposem identitats.
- 3: Com anar de la mà del treball comunitari per impulsar l'economia comunitària, social, solidària i feminista? El treball comunitari impulsa i enforteix vincles social. Si l'ESS és col·lectiva o no serà cal treballar l'esfera col·lectiva i enfortir els vincles i les xarxes socials.
- **Crear ecosistemes econòmics:** Vincular treball, ajuda mútua, consum. Exemples inspiradors de Canadà i Argentina.
- Com integrem les pràctiques ideològiques amb les pràctiques de necessitat? La revolució neix quan la ideologia i la necessitat s'ajunten: **Plegats som imbatibles!**
- **Com ens creiem de veritat que hi ha un contínuum entre economies comunitàries informals i economia social i solidària formal?** Sense les informals les formals no són possibles. De la mateixa manera que sense el treball de cures no remunerat el capitalisme no és possible. Com trencar (d'una vegada per totes) la barrera entre món privat i món públic?

CAP ENDINS:

- 4: Si apliquem aquesta mirada de què costa dir en referència al "dins" de la ESS vull portar el: **cremar-nos, el no poder més.** (Experiència dura

recent de companyes que han petat). Ser cooperativista és un esport de risc. **Síndrome del Burnout. En podem parlar lliurement? Podem col·lectivitzar el nostre malestar?**

- **5: Recerca de la Georgina Rossell “Les tensions ideològiques en la pràctica del cooperativisme” TFM:** “El cooperativisme en la seva pràctica quotidiana manifesta contradiccions internes i tensions que afecten els seus valors, i que són rellevants en el seu objectiu com a estratègia de canvi social.” Georgina Rossell
- “Las contradicciones no son siempre rotundamente malas (...). Pueden constituir una fuente fecunda de cambio social y personal de la que la gente salga mucho mejor que antes” (Harvey, 2014, p.19).
- **6: Parlar de les coses difícils sempre és una bona idea.** Visibilitzar les tensions crea consciència col·lectiva. No parlar-ne duplica el malestar, o el triplica!
- Aprendre a utilitzar el nostre poder per dir les coses difícils de dir. **Què està en contra de fer-ho?** “La indiscutible actitud transformadora dels i les cooperativistes.”
- Fer-ho no vol dir ser destructius amb nosaltres, sinó tot el contrari. Cal reconèixer la feina que fem i aprendre a valorar-nos. Sortir de la lògica contra la que lluitem dels “millors i els pitjors”. No atrapar-nos pel sistema de valoració destructiu del capitalisme.
- **Perquè no celebrar l’error? Perquè no fer una Fira de tots els projectes i cooperatives que no van tirar endavant?** Aquesta idea no em va donar temps de desenvolupar-la...la deixem per la propera?!

Dit això, obrim un torn de paraules i us animo a dir coses poc intel·ligents, a no ser perfectes i a fer el ridícul en públic.

**Ateneu Cooperatiu de terres gironines. Girona, 5 d’octubre de 2018
Joana Conill**